

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی لرستان

نشریات دسترسی آزاد

(Open Access journal)

زهرا کاظمی

کارشناس کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

مجتمع آموزش عالی سلامت دورود

بهار ۱۴۰۲

FREE

IMMEDIATE

RESEARCH
ARTICLES

OPEN ACCESS

ONLINE

AVAILABILITY

RE-USE
RIGHTS

ژورنال اوپن اکسس و کلوز اکسس close access

مجلات یکی از روشهای معمول و رایج برای انتشار اطلاعات علمی هستند و در درون خود نیز به انواع مختلفی تقسیم می‌شوند. یکی از معیارهای طبقه‌بندی مجلات به طبقه مجلات اوپن اکسس open access و کلوز اکسس close access می‌باشد.

OPEN ACCESS

اما تفاوت های ژورنال اوپن اکسس و open access و کلوژ اکسس close access کدامند؟

در مجلات کلوژ اکسس خوانندگان یا کتابخانه‌ها حق آبونمان مجلات را می‌پردازند تا بتوانند از مجلات مندرج در آنها استفاده کنند. همچنین، در این مجلات بین مولف و مجله قرار داد کپی رایت امضا می‌گردد و مجله حقوق اشتراک گذاری و تکثیر محتوای مقاله را به عهده می‌گیرد. در مجلات اوپن اکسس محتوای مقاله به صورت آنلاین و بر روی وب سایت مجله قابل دسترس است و خوانندگان برای دانلود و استفاده از آن هیچ مانع پولی و یا موانع دیگری روبروی خود نمی‌بینند. معمولاً مولف هزینه‌های چاپ و انتشار مقاله را می‌دهد تا خوانندگان بتوانند به صورت آزادانه به محتوای مقاله وی دسترسی پیدا کنند. به این معنی که مجله پولی که از خوانندگان مقاله دریافت می‌کند را از مولفین مقاله دریافت می‌کند.

مجلات اوپن اکسس بار دیگر در درون خود به دو طبقه تقسیم می‌شود: مجلات اوپن اکسسی که برای چاپ و پذیرش از مولف پولی دریافت نمی‌کنند و خوانندگان نیز می‌توانند دسترسی آزاد به آرشیو مجلات آنها داشته باشند. نوع دیگر مجلات اوپن اکسسی است که همان تعریف معمول خود را دارند یعنی هزینه‌های چاپ و پذیرش را دریافت می‌کنند و خوانندگان بدون پرداخت هزینه‌ای به آرشیو مجلات دسترسی دارند.

انتخاب بین ژورنال‌های اوپن اکسس و کلوز اکسس بر اساس معیارهای متفاوتی صورت می‌گیرد. مجلات اوپن اکسس معمولاً هزینه‌های پایینی برای چاپ مقالات در مقایسه با مجلات کلوز اکسس دارند. مجلات کلوز اکسس معروف‌تر و بین مجامع علمی و آکادمیک شهرت و اعتبار بیشتری دارند زیرا بسیاری از آنها دارای ایمپکت فاکتور هستند. اما مجلات اوپن اکسس مجلاتی جدید هستند و ضریب تاثیر معمولاً ندارند. نداشتن ضریب تاثیر نمی‌تواند تنها ملاک انتخاب یا عدم انتخاب یک مجله باشد و می‌بایست به فاکتورهای دیگر هم نگاه کرد.

- مجلات اوپن اکسس مدت زمان کمتری را برای چاپ و پذیرش مجلات تخصیص می‌دهند و معمولاً فرآیند پاسخ‌دهی آنها به مولفین کوتاه است. اما این فرآیند در مجلات کلوز اکسس معمولاً طولانی است مگر این که برای داوری سریع هزینه بالایی دریافت کنند و مقاله شما را داوری نمایند.